

Pravila idealne ishrane

Bez pravilne ishrane, lek je beskoristan. Sa pravilnom ishranom, lek je nepotreban.

- drevna ajurvedska izreka

Kako varimo i asimiliramo hranu, jednako je važno koliko i ono što jedemo. Ako je varenje poremećeno, čak ni najbolja ishrana neće obezbediti pravilnu prehranu. Sledeći navedene preporuke možemo znatno pomoći boljem varenju hrane.

Osnovna pravila zdrave ishrane

- Jedite onoliko koliko ste gladni. Izbegavajte da jedete kada niste gladni i nemojte odlagati obrok kada ste gladni.
- Jedite otprilike u isto vreme svakog dana.
- Nemojte jesti prebrzo niti presporo.
- Nemojte se prejedati. Jedite oko 3/4 vašeg kapaciteta. Ne napuštajte sto ni gladni niti previše siti.
- Sačekajte da prođe 3-6 sati između obroka. Nemojte jesti dok se hrana od prethodnog obroka dobro ne svari.
- Jedite uravnotežen obrok sa svih šest ukusa.
- Jedite sedeći i u mirnom okruženju. Nemojte čitati, gledati TV ili voziti dok jedete.
- Pijuckajte toplu tečnost ili tečnost sobne temperature tokom obroka. Ovo oživljava varenje i pomaže da se hrana bolje rastvori i apsorbuje. Nemojte uzimati ledeno hladne tečnosti i hranu tokom obroka jer gase varenje.
- Sedite udobno od pet do deset minuta nakon što se završili sa obrokom. To dopušta procesu varenja da pravilno funkcioniše. Ako istog trena skočite od stola, varenje će biti prekinuto i hrana neće biti pravilno svarena.
- Dobro žvačite hranu. Varenje počinje u ustima.
- Mleko treba uzimati posebno ili sa ostalim slatkim ukusima. Ne treba ga uzimati uz povrće, meso, ribu, kiselu hranu, so ili jaja.
- Jedite svežu hranu, sveže spremljenu. Izbegavajte ostatke.
- Izbegavajte veštačku hranu, obojenu i konzervanse.
- Sokovi od svežeg voća i povrća se preporučuju kao deo Vaše svakodnevne ishrane.
- Med ne treba grejati na bilo koji način kao što je tokom kuvanja, pečenja ili dodajući ga u vrele napitke. Ajurveda drži da unošenje zagrejanog meda u telu stvara toksičan efekat. Može se dodati u čaj ili vruće mleko kada se napitak ohladi do telesne temperature.
- Jedite organsku hranu kad god je to moguće. Strogo izbegavajte genetski modifikovanu hranu.
- Nemojte koristiti mikrotalasnu pećnicu, pošto ona pogoršava Vatu u hrani.
- Ajurveda preporučuje vegetarijansku ishranu kao idealnu, ali ako već godinama jedete meso prelazak na tu ishranu treba obaviti postepeno sa velikom pažnjom usmerenom ka izbalansiranoj ishrani i dovoljno mlečnih proizvoda kako bi se dobila dovoljna količina vitamina B12.
- Za najbolje zdravlje dobro je IZBEGAVATI sledeće:
  - a) izbegavajte grickalice koje sadrže rafinisani šećer. Uzimajte slatko sočno voće, suvo voće, toplo mleko zasebno ili sa začinicima, urme, koštunjave plodove i ostalu zdravu hranu.
  - b) izbegavajte ručkove koji se sastoje samo od sirove salate. Sirovo povrće nije izbalansirana ishrana za ručak, najvažniji obrok u toku dana. Sirovo povrće suviše pogoršava Vatu da bi predstavljalo jedini obrok na meniju za ručak.
  - c) izbegavajte gazirane napitke. Oni pogoršavaju Vatu budući da su napunjeni vazduhom i uništavaju stvaranje "ođasa", hemijskog sastojka koji doprinosi imunitetu i snazi tela.
  - d) izbegavajte hladnu hranu. Hladna hrana potiskuje varenje i začepljuje fiziologiju.
  - e) izbegavajte kofein. Kofein veoma pogoršava Vatu i Pitu

Glavni principi pripremanja ajurvedske hrane

- a) Jedite svežu hranu, sveže spremljenu.
- b) Jedite raznovrsnu zdravu hranu.
- c) Kuvajte hranu mnogo sporije na tihoj vatri kako bi pravilno prošla kroz sve transformacije tokom kuvanja.

Osnovni kvalitet hrane

- a) Izbegavajte zamrznutu, industrijski obrađenu hranu.
- b) Koristite organsku hranu. Izbegavajte genetski modifikovanu hranu.
- c) Koristite zrelo voće. Izbegavajte nezrelo voće.
- d) Izbegavajte ostatke. Ne jedite ostatke iz frižidera pošto su teški za varenje i začepļuju fiziologiju.

Kuvanje i kuhinja

- * Pripremanje hrane je i umetnost i zadovoljstvo - poznavanje načela pravilne ishrane je ključ za dug, energičan i zdrav život..
- * U Ajurvedi, kvalitet svesnosti tokom kuvanja je od suštinske važnosti.
- * Kuvajte u dobrom raspoloženju.
- * Neka vaša kuhinja bude svetla i prijatna prostorija.
- * Pokušajte da izbegnete kuvanje ako ste emotivno konfuzni.
- * Kuhinja nije mesto za rasprave sa članovima porodice i prijateljima.
- * Kada jedete u restoranu ne znate, niti imate kontrolu nad kvalitetom kuvanja i radnim okruženjem u restoranu.
- * Izbegavajte aluminijsko ili teflonsko posuđe. Nerđajući čelik je dobra alternativa kao i povremeno kuvanje u gvozdanim posudama.
- * Kuvanje nad prirodnim plamenom smatra se najboljim izvorom toplote.
- * Mikrotalasne pećnice se nikako ne preporučuju jer prekomerno pojačavaju Vatu u hrani.

Predlozi za obroke

1. Hrana koja je dobra za doručak. (zahteva pravilno kombinovanje)
  - a) Medžul urme
  - b) Dinstano voće: jabuke sa suvim grožđem ili suvim voćem, štapić cimeta i celi karanfilići (nakon kuvanja uklonite štapić cimeta i karanfilić)
  - c) Kuvane žitarce ili hleb bez kvasca
  - d) Vruće, začinjeno mleko
  - e) Izbegavajte hladno mleko sa žitaricama iz kutije
  - f) Svež voćni sok

2. Hrana koja je dobra za ručak

- a) kuvane žitarice,
- b) 2-3 vrste povrća,
- c) začinjeni dal,
- d) čapati (hleb bez kvasca),
- e) lasi,
- f) grudar,
- g) čatni,
- h) desert (tortice od voća, slatka pavlaka), i) gutljaji tople vode ili čaja.

3. Hrana koja je dobra za večeru

Povrće ili supa od dala, kuvane žitarice, zeleno povrće sa odgovarajućim uljem i začinicima.